

Vilka lever i ett digitalt utanförskap i Västra Götaland?

- Data från Hälsa på lika villkor 2022

November 2023

Allan Dale

Strateg, Regional vårdanalys

Långsiktig plan digitalisering

”– [...] Vi börjar få tekniska förutsättningar för att kunna göra saker och ting på nya sätt som att bygga upp våra vårdkedjor och erbjuda digitala tjänster till invånarna. Vi ser stora möjligheter med egenmonitorering, i chattlösningar och i att låta patienter bli delaktiga på ett helt annat sätt, säger Karin Looström Muth.”

Västra Götalandsregionens (VGR) hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektör, Karin Looström Muth.

Vårdens förändring – ”vi är på en tipping point”
2023-10-04

Vården förändras och det är nu det blir tydligt. I tåten för omställningen ligger just nu digitalisering och arbetet mot nära vård. Förändringarna i Skaraborg gör framtidens nödvändiga utveckling tydlig menar Västra Götalandsregionens (VGR) hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektör, Karin Looström Muth.

– VGR måste klara de utmaningar vi står inför, vi ser att samhället och omvärlden förändras och VGR måste öka takten i omställningen för att hänga med i den förändringen, säger hon.

interaktion med
invånare och patienter

en modern digital
arbetsmiljö

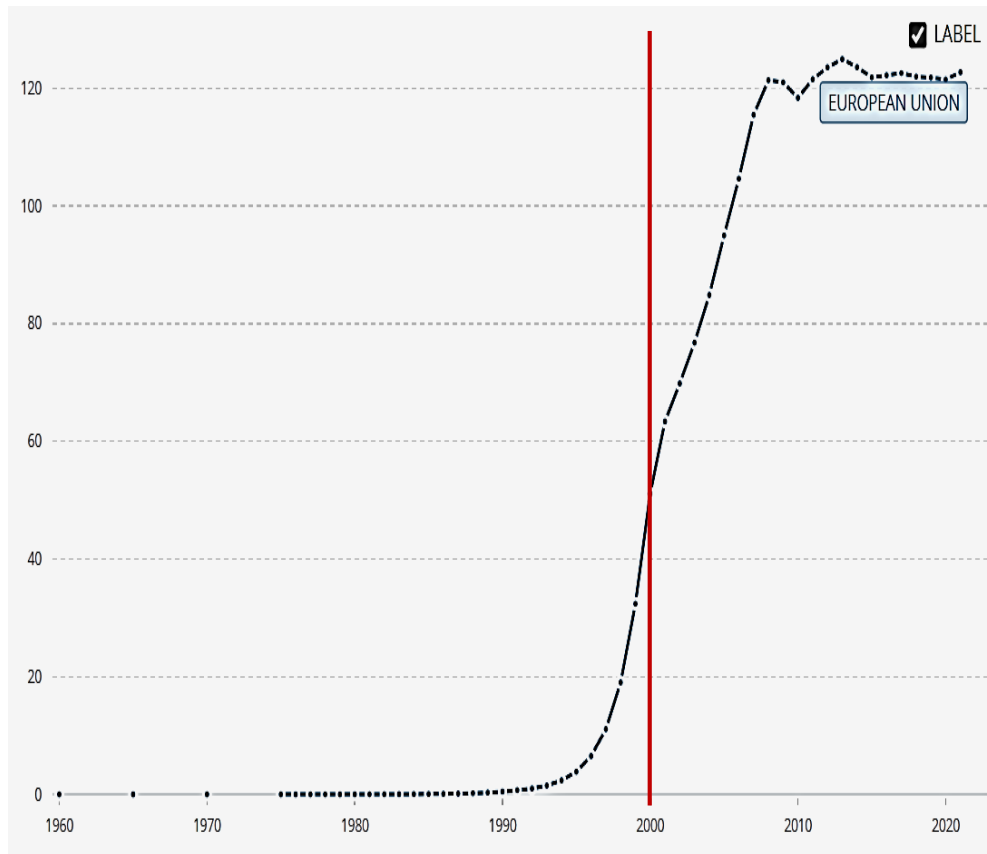

skapa värde med data

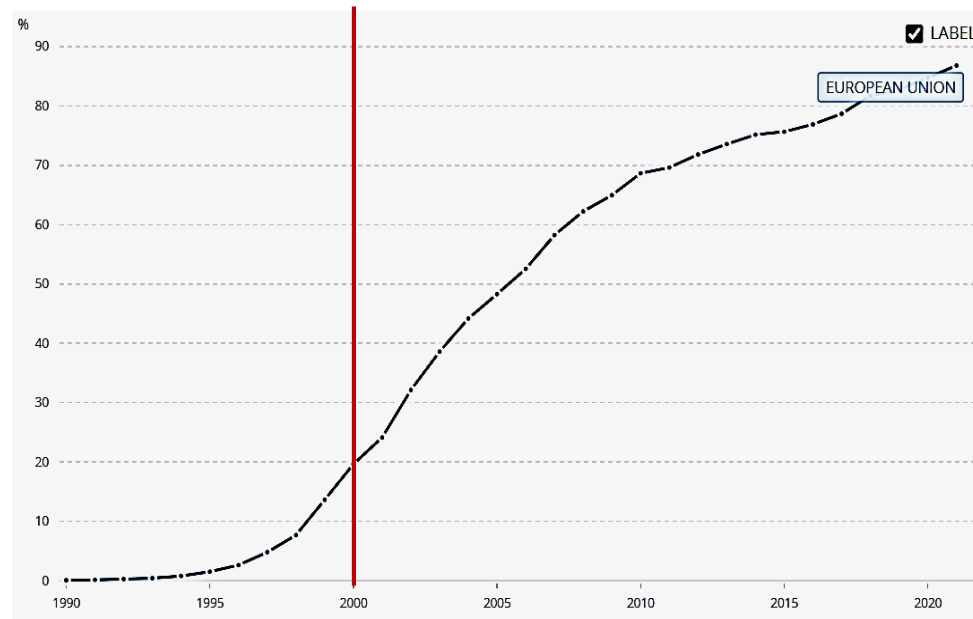
Européen bakgrund

Användning av "smarthphones" och internet har ökat mycket sedan år 2000.

Mobile cellular subscriptions (per 100 people)

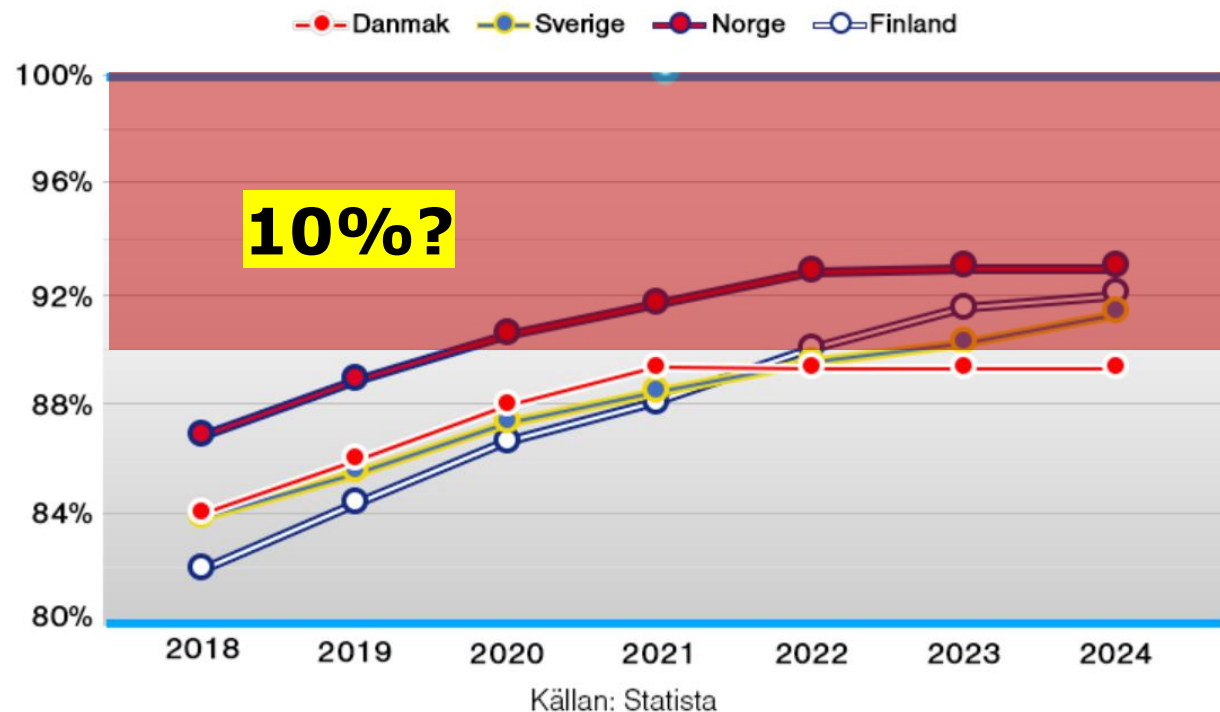
Individuals using the Internet (% of population)

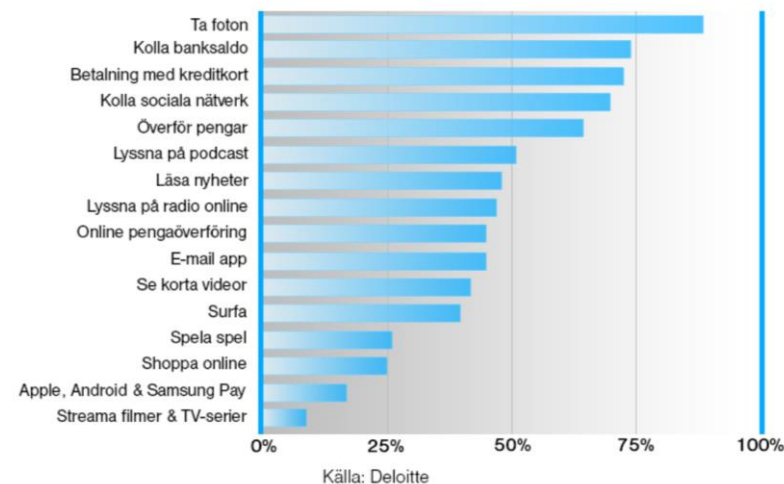
Bakgrund

I undersökningen *Svenskarna och internet* 2021 framträder en tydlig bild av ett samhälle som till stora delar är digitaliserat. Av hela befolkningen i Sverige ser vi att **9 av 10 använder internet varje dag.**

Tillväxt av smartphoneanvändning med prognos per land 2018-2024

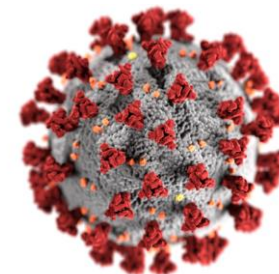

Användning av smartphones i nordiska länder

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

● SU-IVA ● SU-Totalt

260

130

2020-03-12
besöksförbud
till
äldreboende i
Gbg

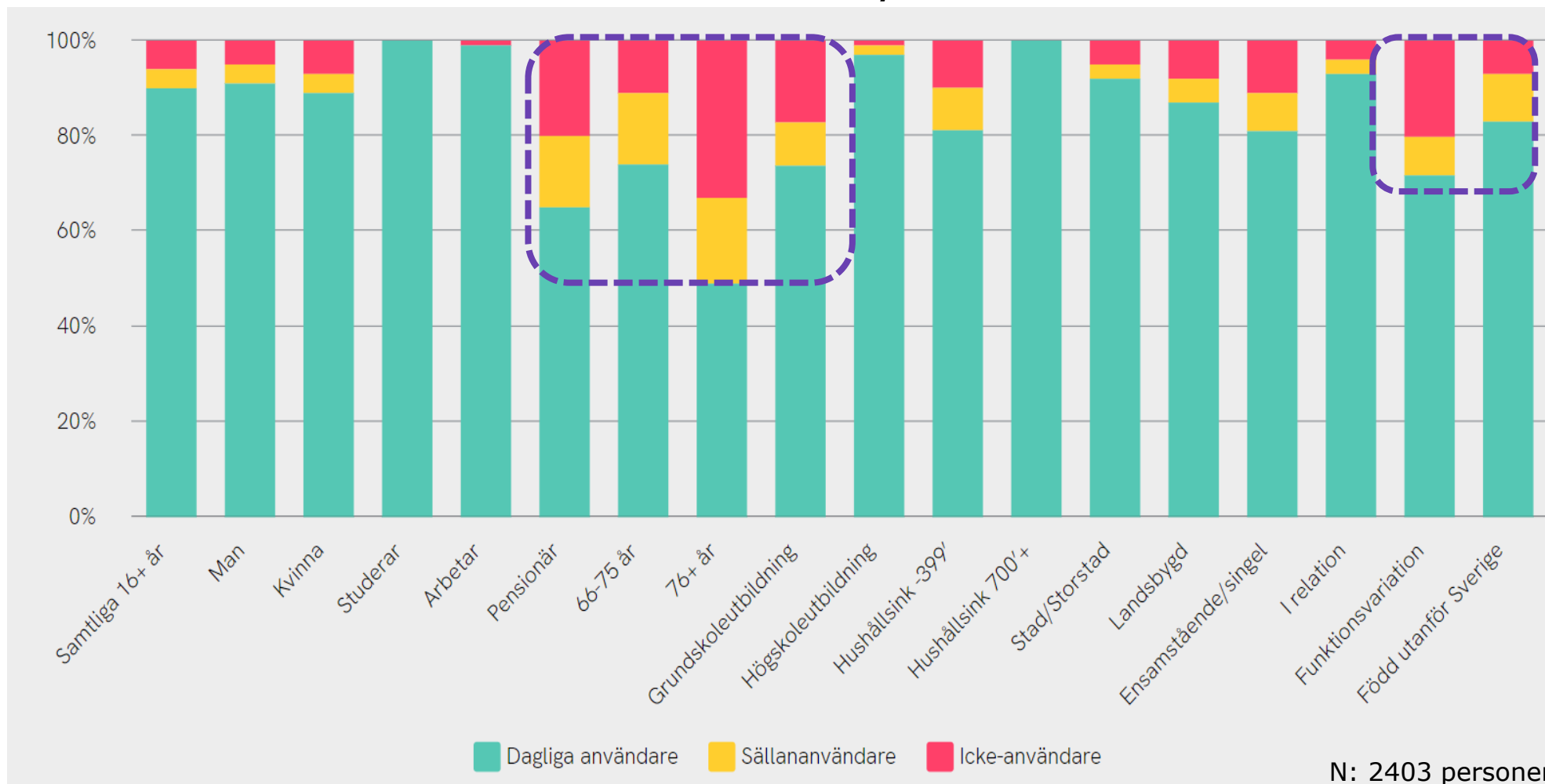
0

21-mar 28-mar 04-apr 11-apr 18-apr 25-apr 02-maj 09-maj 16-maj 23-maj 30-maj 06-jun 13-jun 20-jun 27-jun 04-jul 11-jul 18-jul 25-jul 01-aug 08-aug 15-aug 22-aug 29-aug 05-sep 12-sep 19-sep 26-sep 03-okt 10-okt 17-okt 24-okt 31-okt 07-nov 14-nov 21-nov 28-nov 05-dec 12-dec 19-dec 26-dec 02-jan 09-jan 16-jan 23-jan 30-jan 06-feb 13-feb 20-feb 27-feb 04-mar 11-mar 18-mar 25-mar 01-apr 08-apr 15-apr 22-apr 29-apr 05-maj 12-maj 19-maj 26-maj 02-juni 09-juni 16-juni 23-juni

2020

2021

Andel som använder internet, 2021.

N: 2403 personer

[Var femte pensionär använder inte internet år 2021 | Svenskarna och internet](#)

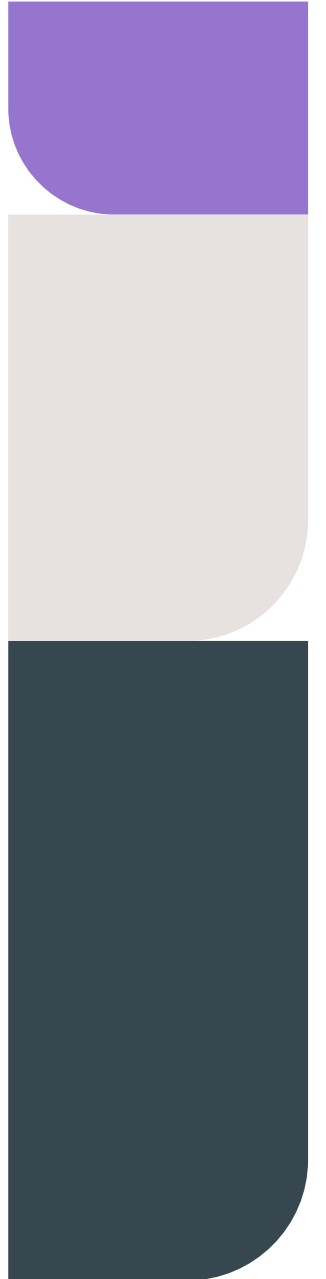
Källa: Internetpenetrationsstudien

Syftet

Undersöka vilka grupper i Västra Götaland som inte använder internet och riskerar att lämnas utanför när det gäller digitala tjänster?

Specifika frågor:

- Finns det skillnader mellan könen efter olika åldersgrupper?
- Finns det geografiska skillnader inom regionen?
- Hur är det med grupper i samhället som idag har sämre hälsa och som bruka behöva mer vård (t.ex. låg utbildade, invandrare, personer med funktionsnedsättning, personer med kroniska sjukdom)?

Folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor

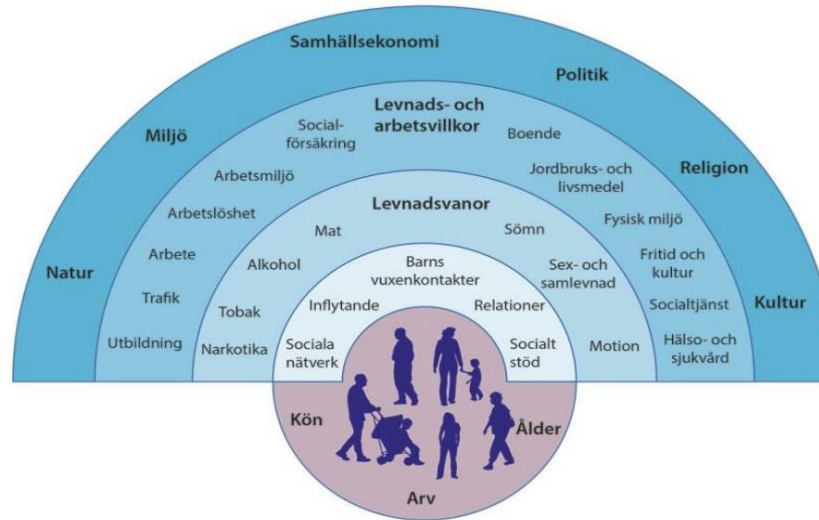
- **Syftet:** att visa hur befolkningen mår samt att följa förändringar i hälsa, levnadsvanor och livsvillkor över tid (som en del i uppföljningen av folkhälsopolitiken).
- Resultaten **används som** underlag för analyser och beslut i en mängd olika sammanhang, både nationellt, regionalt och lokalt.
- De är ett fortlöpande **samarbetsprojekt** mellan Folkhälsomyndigheten och Sveriges regioner.
- Undersökningen genomfördes för första gången 2004.
- En del frågor är fr.o.m. 2022 en del av [Sveriges officiella statistik](#)

Om enkäten

Enkäten innehåller frågor om

- Välbefinnande
- Längd och vikt för att beräkna BMI
- Funktionsförmåga
- Symtom, besvär och en del sjukdomar
- Levnadsvanor (fysisk aktivitet, matvanor, sömnvanor, alkohol mm)
- Livsvillkor (boende, ekonomi, sysselsättning, sociala relationer mm)
- Bakgrund (kön, ålder, bor, ekonomi, utbildning, födelseland mm)

Dahlgren och Whitehead (1991)

2022
61 nationella frågor
14 regionala frågor

Om urvalet

- **Statistiska centralbyrån (SCB)** ansvarar för att genomföra undersökningen (inklusive urvalsprocessen och bortfallsanalys)
- **16 år och äldre**
2022 – första år som inkluderar gruppen 85 år+
- Undersökningen är **frivillig**.
- Från och med 2007 erbjuds att besvara enkäten via webben

Till Tekniska rapporter

Data

Regional data från Folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor (2022)

- Mer än **30 000 invånare** från Västra Götaland deltog 2022
- Enbart Västra Götaland hade en fråga som kan användas för bedömning av digitalt utanförskap

68. Känner du dig trygg när du är ute på internet?

☐ Ja, helt och hållet	Ja
☐ Ja, till stor del	
☐ Ja, till viss del	Nej
☐ Nej, inte alls	
☐ Ej relevant	Icke-användare

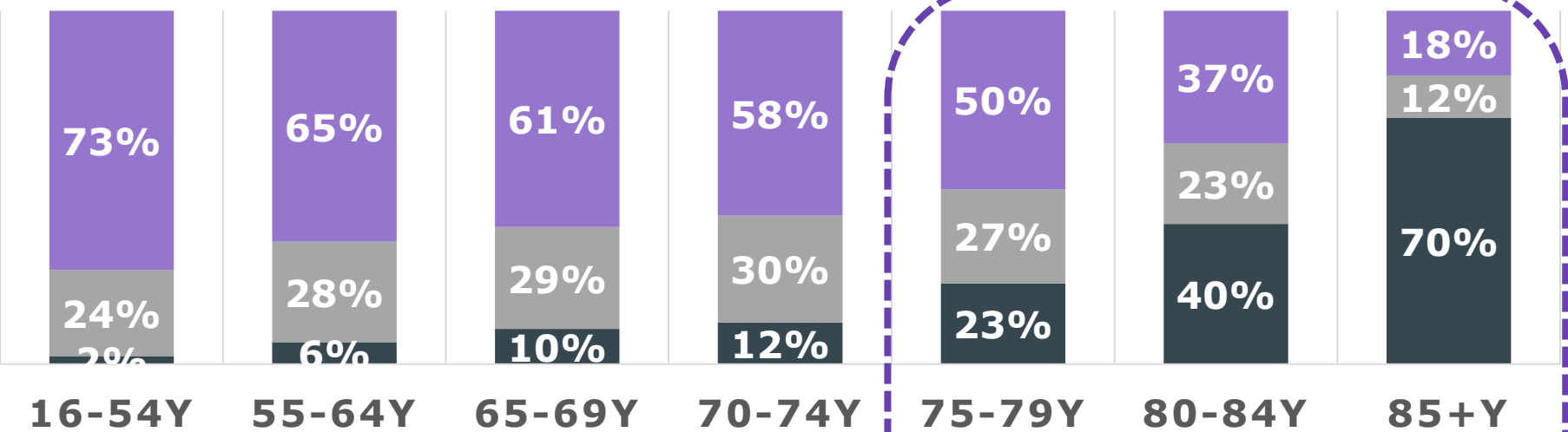
The inclusion of a "**not relevant**" option can help ensure that the questionnaire accurately captures the perspectives and experiences of all respondents, including those who may not have the same level of engagement with the internet as others. This option allows respondents to indicate that the question does not apply to them, rather than forcing them to choose between "yes" or "no" when those options may not reflect their situation. It is possible the "ej relevant" means that they do not use internet.

Regional resultat efter kön och ålder, HLV 2022.

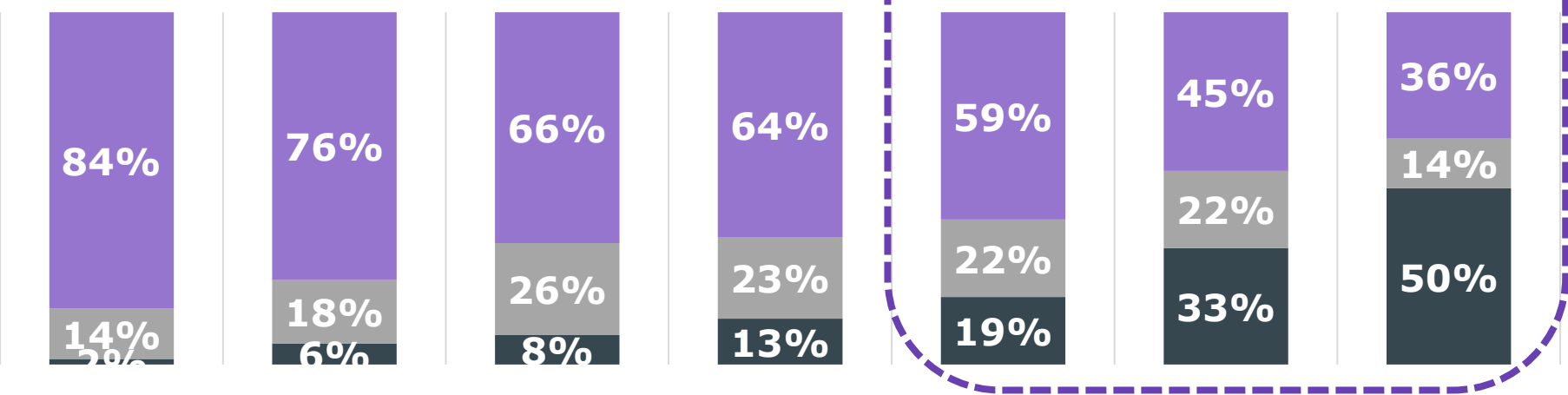
Känner du dig trygg när du är ute på internet?

■ Icke-användare ■ Ej-trygg ■ Känner sig trygg

Kvinnor

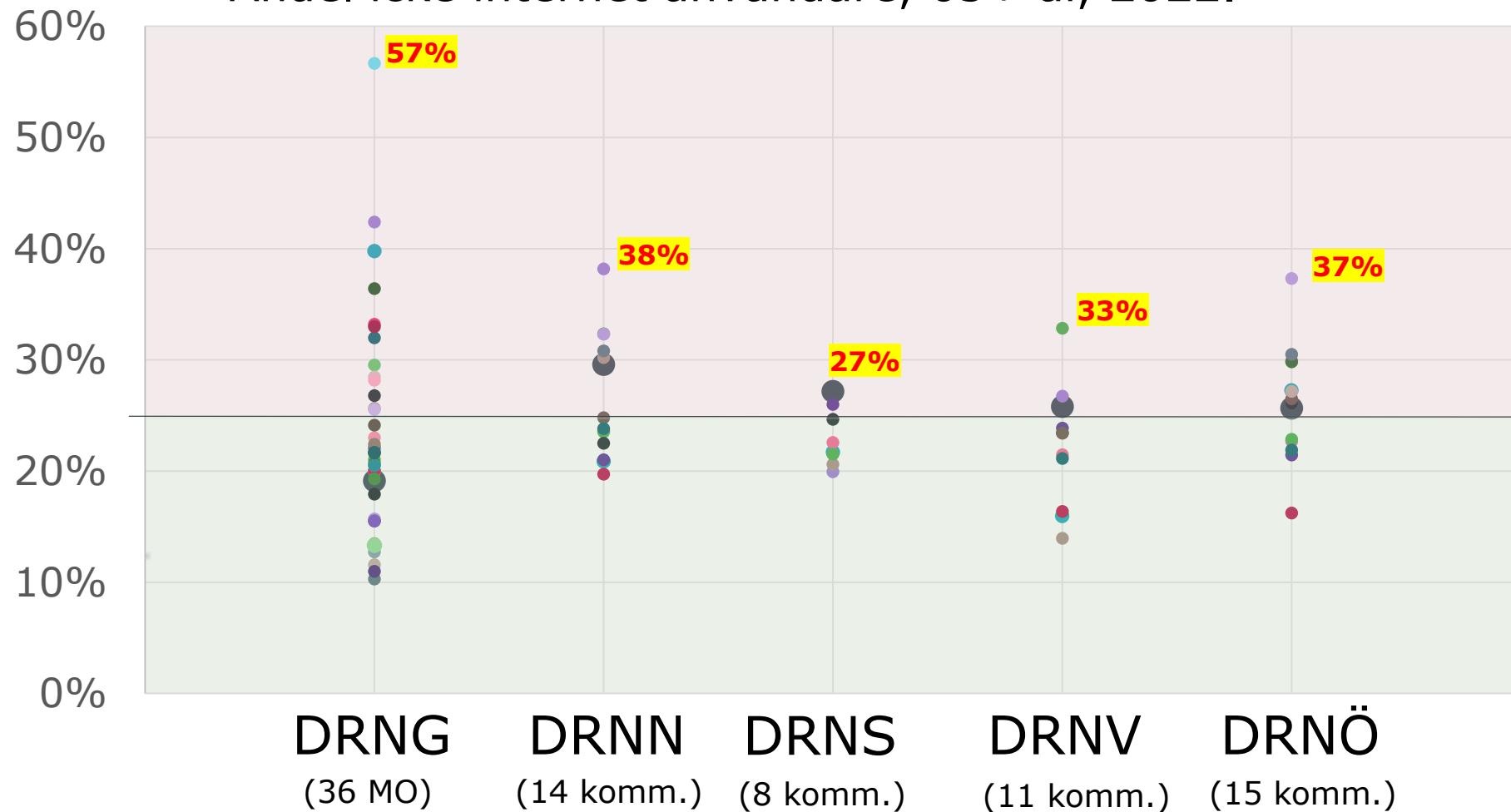

Män

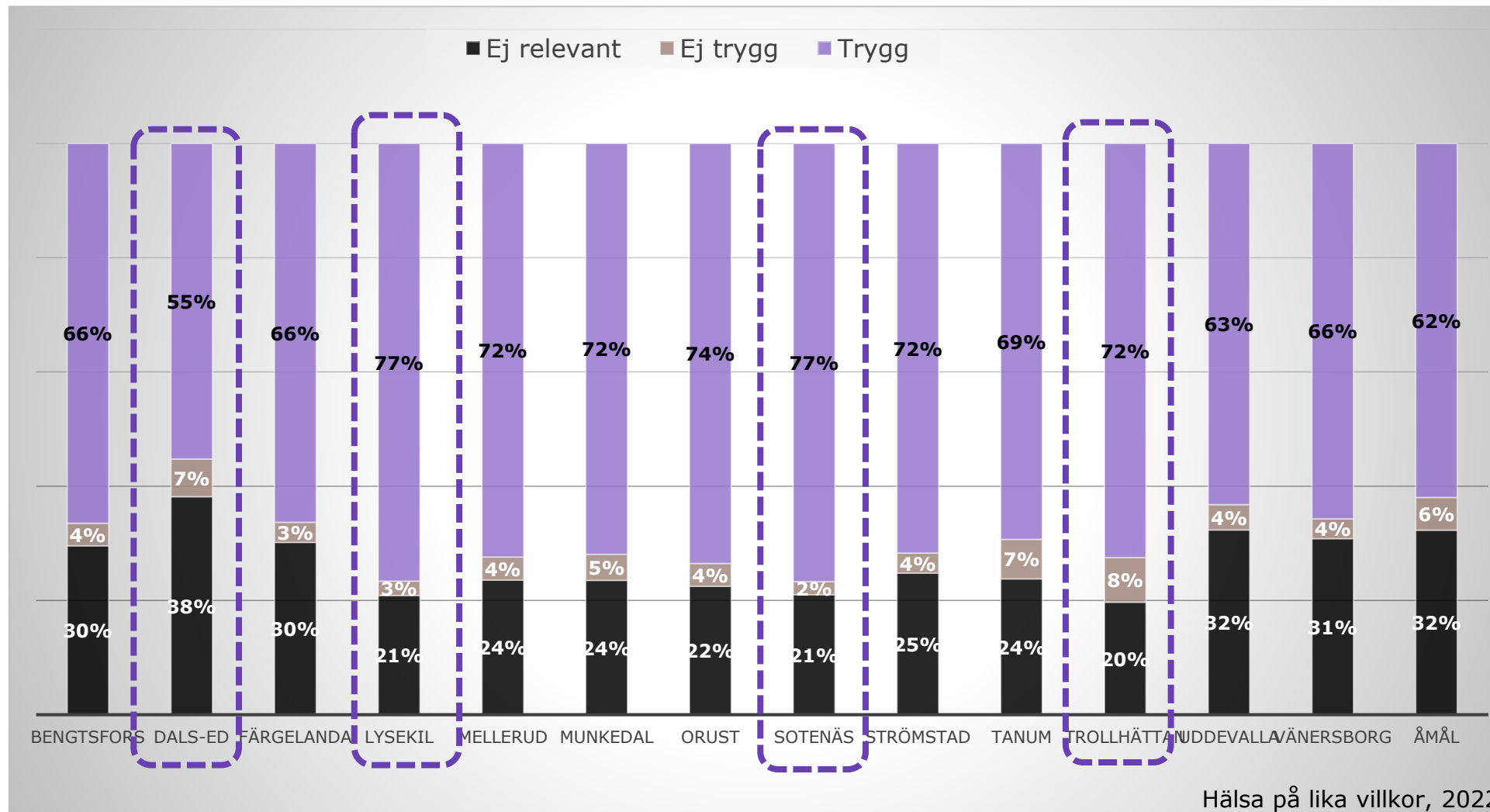

Geografiska skillnader i Västra Götaland

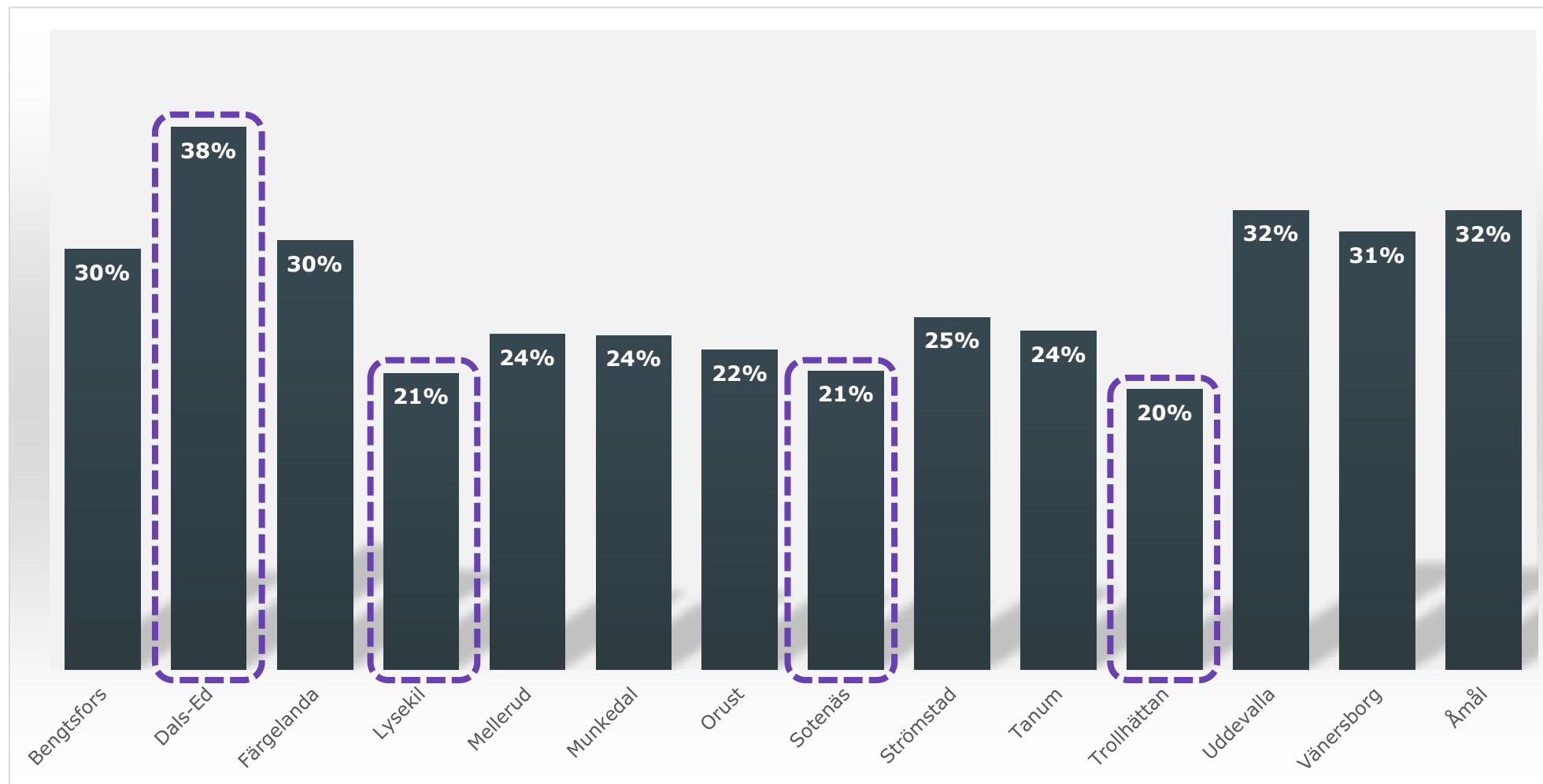
Andel icke internet användare, 65+ år, 2022.

Trygg när man använder internet, 65+ år, Fyrbodal

Icke-internet användare, 65+, Fyrbodal

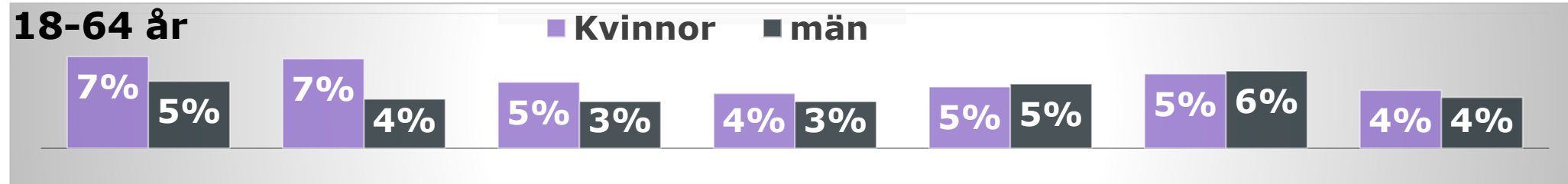
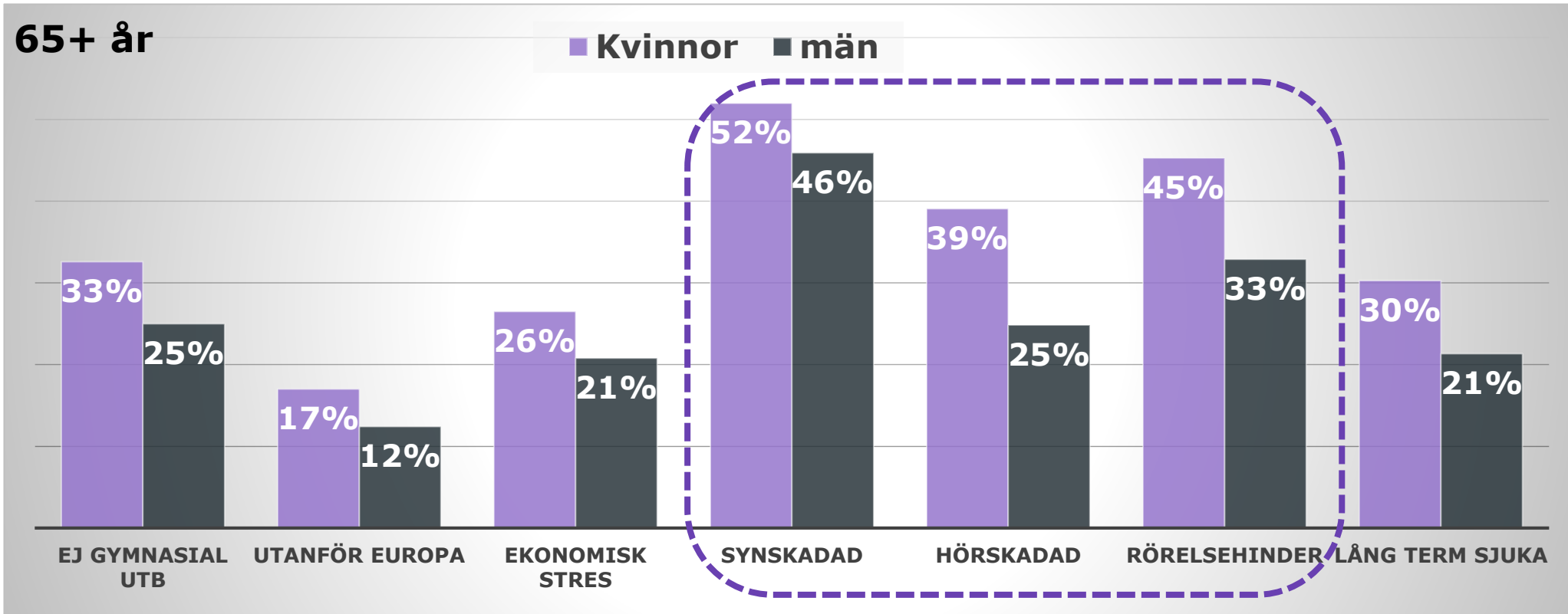

Hälsa på lika villkor, 2022.

Hälsa														
1. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd? ☐ Mycket bra ☐ Bra ☐ Någorlunda ☐ Dåligt ☐ Mycket dåligt														
2. a) Har du någon långvarig sjukdom, besvär efter olycksfall, någon nedsatt funktion eller annat långvarigt hälsoproblem? ☐ Nej ☐ Ja		Långvarig sjukdom												
3. Kan du utan svårighet se och urskilja vanlig text i en dagstidning? ☐ Ja, utan glasögon ☐ Ja, med glasögon ☐ Nej		Synskadad												
4. Kan du utan svårighet höra vad som sägs i samtal mellan flera personer? ☐ Ja, utan hörapparat ☐ Ja, med hörapparat ☐ Nej		Hörselskadad												
6. Är du på grund av ditt hälsotillstånd begränsad i någon av följande aktiviteter? Sätt ett kryss på varje rad. <table><thead><tr><th></th><th>Ja</th><th>Nej</th></tr></thead><tbody><tr><td>a) Kan du gå upp ett trappsteg utan besvär? <i>t.ex. stiga på buss eller tåg</i></td><td>☐</td><td>☐</td></tr><tr><td>b) Kan du ta en kortare promenad (ca 5 min) i någorlunda rask takt?</td><td>☐</td><td>☐</td></tr><tr><td>c) Behöver du hjälpmedel eller hjälp av någon annan person för att förflytta dig utomhus?</td><td>☐</td><td>☐</td></tr></tbody></table>			Ja	Nej	a) Kan du gå upp ett trappsteg utan besvär? <i>t.ex. stiga på buss eller tåg</i>	☐	☐	b) Kan du ta en kortare promenad (ca 5 min) i någorlunda rask takt?	☐	☐	c) Behöver du hjälpmedel eller hjälp av någon annan person för att förflytta dig utomhus?	☐	☐	Rörelsehinder
	Ja	Nej												
a) Kan du gå upp ett trappsteg utan besvär? <i>t.ex. stiga på buss eller tåg</i>	☐	☐												
b) Kan du ta en kortare promenad (ca 5 min) i någorlunda rask takt?	☐	☐												
c) Behöver du hjälpmedel eller hjälp av någon annan person för att förflytta dig utomhus?	☐	☐												

Andel som inte använder internet (svarade "ej relevant")

Demografisk förändring i Västra Götaland

1990
1,4 miljoner

2000
1,5 miljoner

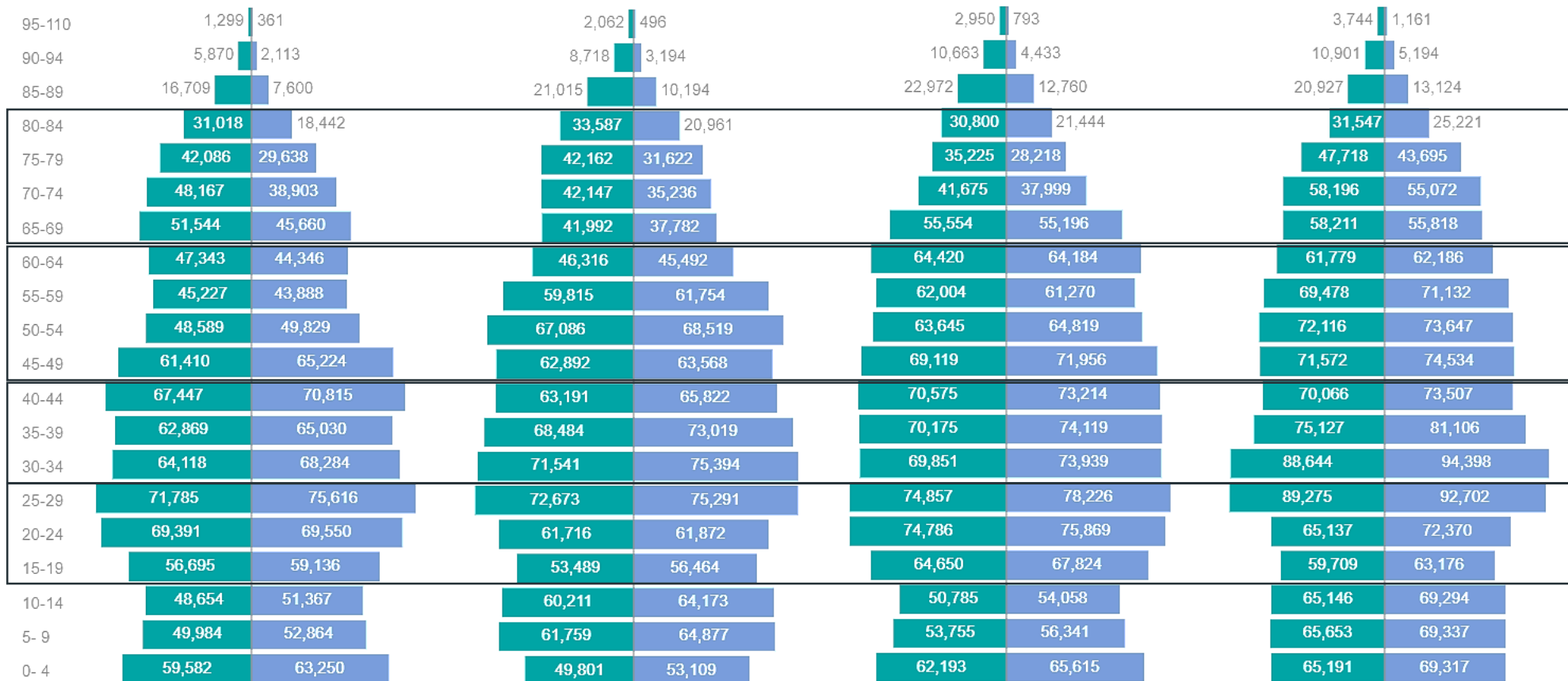
2010
1,6 miljoner

2020
1,7 miljoner

2030
1,8 miljoner

2040
1,9 miljoner

● kvinnor ● män

2021 2040

5,1 % 7,7 %
andel 80+år andel 80+år

14,4 % 15,0 %
andel 65-79 år andel 65-79 år

42,8 % 42,2 %
andel 30-64 år andel 30-64 år

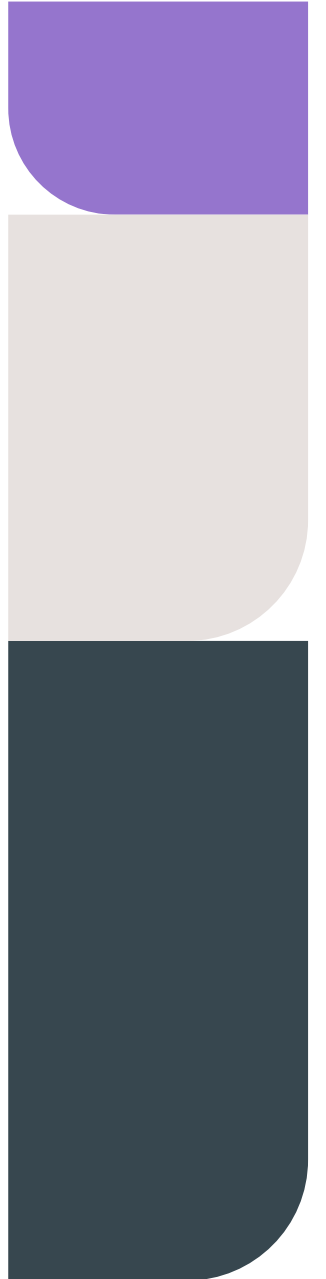
15,6 % 15,0 %
andel 19-29 år andel 19-29 år

22,0 % 20,1 %
andel 0-18 år andel 0-18 år

Källa: Befolkningsprognos Västra Götaland 20

Slutsats

- Det finns skillnader mellan män och kvinnor när det gäller hur säkra de känner sig när de använder internet
 - män känner sig säkrare än kvinnor,
 - ju högre ålder desto högre andel som känner sig osäkra
- Icke-användare av internet är
 - gruppen över 80 år, särskilt kvinnor
 - gruppen 65 år och äldre med funktionsnedsättning

Hälsa och livsvillkor i Västra Götaland

HBQTQ

Hälsa på lika villkor?

Med fokus på situationen för bisexuella,
homosexuella och transpersoner i Västra Götaland.

VGR Analys 2020:45
Koncernkontoret
2020-10-09
HLS-2020-00107

Äldres hälsa och vård i Västra Götaland

Fördjupningsrapport inom uppdraget Söker
tillgång till geriatrisk kompetens i hela Västra
Götalandsregionen (H5 2018-00787)

Hälsoläget inrikes- och utrikesfödda i Västra Götaland

Några publicerade rapporter med data från Hälsa på lika villkor

Allan Dale
Strateg
Koncernstab digitalisering
Avdelning data och analys

Allan Dale
Strateg
Koncernstab digitalisering

x5

2023-04-27

Enhet regional vårdanalys
Västra Götalandsregionen

Allan Dale

Flera publicerade rapporter finns
tillgängliga i följande extern hemsida

[Statistik- och analysportalen
Västra Götalandsregionen](#)

Mer information om folkhälsoenkäten Hälsa
på lika villkor finns i följande extern hemsida

[VGRs resultat av Hälsa på lika villkor](#)

2023-12-15
Dokumentnamn: Digitalt utanförskap i Västra Götaland 2022
Diarienummer: [RS 2024-00428](#)
VGR-analys: [2023:70](#)

Kontaktperson: Allan Dale
Telefonnummer: +46(0)735 98 5298
Email: allan.dale.recinos@vgregion.se